

Нінінг Сунінгсіх РОХАДІАТ,

*Надзвичайний і Повноважний посол
Республіки Індонезія в Україні*

— Про відносини України та Індонезії поговоримо із Надзвичайним і Повноважним послом Республіки Індонезія в Україні пані Нінінг Сунінгсіх Рохадіат. Вітаю Вас, пані Посол. Дякую за запрошення до Вашого Посольства.

— Вітаю. Дуже рада бачити Вас тут.

— *Розкажіть, будь ласка, про особливості святкування Вашого головного свята — Дня незалежності.*

— Дякую за питання. Це визначний момент для всієї країни. Усі жителі Індонезії відзначають цей день. Наш народ дуже радіє цьому святу, вони піднімають прапори, а потім насолоджуються розвагами спортивного та культурного характеру. Протягом року в нашій країні відзначають три великі свята: свято на честь закінчення Рамадану, Хач та День незалежності.

— *Дипломатичним відносинам наших країн виповнилось 20 років. Розкажіть про розвиток цих відносин за останні роки.*

— За ці роки ми досягнули у наших відносинах значного прогресу. 6 вересня я мала зустріч із заступником міністра закордонних справ України паном Андрієм Олефіровим, де ми якраз обговорювали значні успіхи у двосторонніх відносинах наших країн. Дипломатичні зв'язки України та Індонезії було започатковано у 1992 році, а у 1994-му ми відкрили Посольство. За цей час відбулося багато позитивних змін і це є добрим знаком для розвитку взаємин. По-перше, створення спільної індонезійсько-української комісії з економічних питань, по-друге — ми мали дві спільні консультативні зустрічі сторін для обговорення політичної сфери: перша — у 2005, а потім у 2009 році. На 2012 рік заплановано ще одну таку зустріч. Ми сподіваємось, що вона відбудеться наприкінці цього року у вашій країні. На спільному консультативному засіданні ми обговорюємо політичні питання, а під час зустрічі Комісії з економічних питань торкаємось проблем економічної та соціальної сфер. У 2009 році в ході зустрічі було підписано Угоду про співпрацю торгових палат наших країн. На зустрічі, яка відбудеться цього року, плануємо підписати три угоди про співпрацю у сфері туризму, про безвізовий режим для власників дипломатичних та спеціальних паспортів та про взаємодію Дипломатичних академій наших країн.

— *У березні 2012 року Президенти наших країн мали зустріч, де з-поміж інших питань обговорювали можливості відносин у сфері туризму, а також військовій і ракетно-космічній галузях. Які головні проекти у цих сферах?*

— Я починала свою місію в Україні в роки президентства Віктора Ющенка, який наголошував на подальшій співпраці у космічній галузі. Таку Угоду було підписано у 2009 році. Ми, з нашого боку, підтвердили бажання взаємодії у цій сфері.

Одна із індонезійських компаній, яка працює у сфері підкорення космосу, відвідала Україну. Під час зустрічі дві сторони обговорили багато питань, серед яких передача технологій, можливості розширення співпраці наших країн у цій сфері. Також на зустрічі Президентів було порушено питання візитів на найвищому рівні глав держав або глав урядів. І я знаю, що ваш Президент збирається відвідати Індонезію у першій половині наступного року.

— *Ви згадали про взаємодію між Дипломатичними академіями наших країн. Чи не могли б деталізувати, у чому саме вона полягатиме?*

— Ми маємо додаткові можливості щодо таких відносин. Дипломатична академія Індонезії має свій зразок ведення такої діяльності та керування таким типом закладів. Так само, як і ви маєте свою методіку керування Дипакадемією при МЗС України. І обмін досвідом може бути цікавий обом сторонам. Із нашого боку, у 2006 чи 2007 році ми уже відправляли індонезійського дипломата для навчання та здобуття рівня магістра у Дипакадемії України, а ви, своєю чергою, направляли свого спеціаліста до нас. І думаю, в майбутньому ми могли б робити більше у цьому напрямі, а саме — кількісно збільшити обмін слухачів Дипломатичних академій наших країн.

— *Чи мають слухачі Дипакадемії України володіти індонезійською для участі у такому обміні?*

— Ні, це не обов'язково. Вони можуть навчатися англійською. Наш слухач Дипакадемії, про якого я розповідала, володів українською та російською мовами і тому прослухав курс магістерської програми українською, а ваш дипломат навчався англійською.

— *Теплий клімат та мальовнича природа роблять Індонезію привабливою для туристів з України. Українські інвестиції в Індонезію у сфері туризму оцінюються у 2 млн дол., а якою є перспектива залучення індонезійських інвестицій в Україну?*

— Кілька місяців тому індонезійська фармацевтична компанія приїхала в Україну із наміром інвестувати свої кошти. І я впевнена, вони зроблять значні капіталовкладення у вашу державу. Таким чином, інвестиційні відносини наших країн збалансуються.

— Ви сказали, що іде мова про лібералізацію візового режиму в Індонезію для власників дипломатичних паспортів. А якою є політика для усіх українських громадян наразі?

— Буду відвертою, українці, які прибувають в Індонезію, можуть отримати візу у триденний термін, а от індонезійцям, які прибувають в Україну, для цього потрібно значно більше часу і це створює для них певні незручності. Під час моєї зустрічі із заступником міністра закордонних справ паном Олефіровим ми торкнулися цього питання. Треба організувати кращий порядок отримання віз для громадян Індонезії в посольстві України в Індонезії. Першим кроком, звичайно, стане спрощення процедури для власників дипломатичних та спеціальних паспортів, але в майбутньому це був би дуже дружній жест. Позитивним зрушенням у розвитку відносин наших країн було впровадження процедури отримання візи в Україну, скажімо, одразу після прильоту. Ваш уряд наполягає, щоб ми і з нашого боку запроваджували таку процедуру для українців, які прибувають в Індонезію. Проте як ми можемо це зробити? Для цього потрібно організувати міжурядову комісію та обговорити це питання. Такі речі мають бути взаємними, це одне із важливих питань, які потрібно ретельно аналізувати. Але я впевнена, що одного дня ми зможемо досягти такого рівня відносин між Україною та Індонезією.

— Ви одна із небагатьох жінок, які обіймають посаду Посла. Розкажіть, будь ласка, про складнощі та радощі Вашої роботи.

— Це дуже активна і динамічна сфера діяльності, мені це подобається. Посада посла чи дипломата вимагає такої поведінки, яка б допомагала порозумітися із людьми із різних країн світу. Ми не повинні бути егоїстичними, натомість потрібно адаптуватись, щоб зробити більше та досягнути належного рівня співпраці між країнами. Раніше казали, що світ дипломатів — сфера діяльності для чоловіків, але зараз це не так. Професіоналами стали і жінки. В Індонезії міністр закордонних прав надає рівні квоти для виконання дипломатичної служби і чоловікам, і жінкам. Незалежно від статі людина може отримати посаду у Міністерстві закордонних справ Індонезії.

— Це ознака значного розвитку демократії, адже Індонезія мусульманська країна, яка надає жінкам багато можливостей для участі у житті суспільства.

— Так, я хочу процитувати слова пані Хілері Клінтон: «Якщо ви хочете побачити демократію, сучасність та іслам в одному місці, поїдьте в Індонезію». Це дуже слушний вислів. Ми сучасний народ, і хоча більшість нашого населення сповідує іслам, це не означає, що іншим релігіям в нашій країні немає місця, ми відкриті для інших світоглядів. Саме тому ми є гарним прикладом різноманітності етнічної, релігійної, національної тощо. І я бачу те ж в Україні, це дуже відкрита, яскрава країна. І в Україні, і в Індонезії поважають демократію, саме тому я впевнена в успішній співпраці наших країн, яка базується на схожих рисах наших народів.

— *Ви обіймаєте посаду Надзвичайного і Повноважного Посла Індонезії в Україні з 2009 року. Що вважаєте головним досягненням у розвитку українсько-індонезійських відносин за ці роки?*

— Ми маємо гарні відносини. У політичній сфері немає жодних проблем. У сфері економіки маємо вагомі проекти. Україна друга за величиною країна після Росії у Східній Європі. Ми досягнули рівня товарообігу більше ніж 1 млрд дол. Маємо розуміти, що Індонезія — це великий потенціал для України, а ваша країна, своєю чергою, створює великий потенціал для Індонезії. І цю впевненість ми зважуємо щоразу, адже така обізнаність про взаємні можливості інколи обмежена. Тому ми завжди намагалися збільшити поінформованість українців про взаємні можливості наших країн. Потрібно ретельно працювати над цим та зміцнювати відносини між Індонезією та Україною.

— *Українські підприємці співпрацюють із Індонезією здебільшого у металургійній, видобувній та деяких інших галузях. Які галузі, окрім фармацевтичної, про яку Ви вже згадували, могли б бути цікавими індонезійським інвесторам?*

— Військова галузь. Ми подали ідею розширювати сферу нашої співпраці та започаткувати стратегічне партнерство в оборонній сфері, я розповіла про цю ідею вашому міністру оборони та доповіла міністру оборони Індонезії. Міністрам обох країн сподобався такий план і ми сподіваємось найближчим часом втілити його в життя. На жаль, незабаром моя місія в Україні закінчиться і я поїду додому, але я висловлю прохання до мого наступника простежити за подальшим розвитком цього питання, адже це дуже перспективне партнерство. Також цікавою для Індонезії є співпраця із заводом імені Антонова. Наступного

тижня група наших компаній прибуває для ведення перемовин та пошуку можливостей купівлі літаків виробництва заводу Антонова. Сподіваюсь, що ця зустріч буде гарно організованою і матиме позитивний результат. Індонезія має великий інтерес до української військової техніки. І раніше Індонезія завжди купувала таке обладнання у країн Східної Європи: України та Росії.

— *Сподіваюсь, Ваше перебування в Україні було приємним?*

— Так, це був гарний досвід для мене та гарна можливість представити мою країну. Звичайно, мої попередники, а їх було чотири, також це робили, то я мала слідкувати настановам, які вони мені дали і, сподіваюсь, мені це вдалося. Найбільшою радістю, якою я можу поділитися із вами, говорячи про мою місію тут, є те, що я змогла переконати двох Президентів України Віктора Ющенка та Віктора Януковича представити вашу країну в Індонезії на рівні Послів. І це було зроблено, у квітні минулого року Надзвичайним і Повноважним Послом України в Індонезії став Володимир Пахіль. Це створює для нас ще більше можливостей для розвитку продуктивної співпраці у політичній, економічній, соціальній та культурній сферах, та, звичайно, взаємодії наших країн в оборонній галузі, яка є дуже важливою.

— *Дякую пані Посол!*

— Дякую вам за можливість поговорити про двосторонні відносини наших країн. Сподіваюсь, що обсяги та можливості нашої співпраці збільшаться в майбутньому, а наші народи стануть ближчими. Ми маємо великий потенціал, не забуваймо про це. Наша країна готова до співпраці, тож іще раз дякую за можливість нагадати про основні напрями нашої співпраці. Було приємно поговорити про ці важливі речі, які стосуються розвитку взаємовідносин України та Індонезії.

Розмову веде **Анна Костюченко**,
ведуча програми «Україна дипломатична»

Nining Suningsih ROCHADIAT,

*Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Republic of Indonesia to Ukraine*

– We'll talk in details about the relations between Ukraine and Indonesia with Mrs. Nining Suningsih Rochadiat, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Indonesia to Ukraine. How do you do, Mrs. Ambassador. Thank you for inviting me to Your Embassy.

– How do you do. I'm very glad to see you here.

– Please tell us about the specifics of celebrating your main holiday – Independence Day.

– Thanks for the question. This is a remarkable moment for the whole country. All residents of Indonesia celebrate this day. Our people are very happy to celebrate this holiday; they raise flags and enjoy sports and cultural entertainments. During the year the country celebrates three major holidays: to commemorate the end of Ramadan, Hache and Independence Day.

– Diplomatic relations between our countries celebrate the 20th anniversary. Tell us about the development of these relations in recent years.

– Within these years we have achieved considerable progress in our relations. On September 6 I met with Mr. Andrey Olefirov, Deputy Minister of Foreign Affairs of Ukraine, and just discussed the significant progress in bilateral relations between our countries. Diplomatic relations between Ukraine and Indonesia were established in 1992, and in 1994 we opened the Embassy. During this time many positive changes took place, this being a good omen for the relation development. First, a joint Indonesian-Ukrainian commission on economic issues was formed, and secondly – we had two joint consultative meetings of the parties to discuss political issues: the first – in 2005 and then in 2009. Another meeting is planned for 2012. We hope it will be a year-end meeting in your country. We discuss political issues at the joint consultative meeting and at the meeting of the Commission on economic issues we tackle

the problems of economic and social areas. During the meeting in 2009 a cooperation agreement was signed between the Chambers of Commerce of both countries. At the meeting to be held this year we plan to sign three agreements: on cooperation in tourism, on visa-free mode for holders of diplomatic and special passports and on interaction between Diplomatic Academies of both countries.

– *In March 2012 Presidents of our countries held a meeting to discuss, inter alia, possibilities of the relations in tourism as well as in military, missile and space industries. What are the major projects in these areas?*

– My mission in Ukraine began during the presidency of Viktor Yushchenko, who emphasized further cooperation in the space industry; this agreement was signed in 2009. For our part we confirmed the desire to cooperate in this field. One of the Indonesian companies on space exploration visited Ukraine. During the meeting the two parties discussed many issues including technology transfer and expansion of cooperation between our countries in this area. At the Presidents' meeting the issue was raised to arrange the highest level visits of Heads of State or Heads of Government. And I know that your President is going to visit Indonesia in the first half of the next year.

– *You mentioned relations between Diplomatic Academies of our countries. Could you tell the details?*

– We have additional opportunities for such relations. Diplomatic Academy of Indonesia has its own pattern for such activities and administering of this type institutions. Similarly, you have your methodology to administer Diplomatic Academy at the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. Exchange of experience may be interesting for both parties. From our side in 2006 or 2007 we sent an Indonesian diplomat for training and getting Master's degree at Diplomatic Academy of Ukraine, and in turn you sent your specialist to us. I think in the future we could do more in this direction, namely, to increase the number of exchange students in Diplomatic Academies of our countries.

– *Must the students of Diplomatic Academy from Ukraine have command of the Indonesian language to participate in this exchange?*

– No, not necessarily. They may study in English. Our student from Diplomatic Academy, whom I mentioned above, could speak Ukrainian and Russian and therefore he heard a course of Master's program in Ukrainian, and your diplomat studied in English.

– Warm climate and beautiful nature make Indonesia attractive for the tourists from Ukraine. Ukrainian investment in Indonesia in the tourist sector is estimated at the level of \$2 million USD. What is the prospect of attracting Indonesian investment to Ukraine?

– Several months ago an Indonesian pharmaceutical company came to Ukraine with the intention to invest. I am sure they will make significant investment in your country. Thus, investment relations between our countries will be balanced.

– You said about liberalization of visa regime to Indonesia for holders of diplomatic passports. And what is the policy for all Ukrainian citizens now?

– I will be frank, Ukrainians arriving to Indonesia can obtain visa in three days, but Indonesians coming to Ukraine need more time and this creates certain inconvenience for them. During my meeting with Deputy Foreign Minister Mr. Olefirov we touched upon this issue. It is necessary to arrange better visa obtaining procedure for the Indonesian citizens in Ukraine. Naturally, the first step will be to simplify the procedure for holders of diplomatic and special passports, but in future it would be a very friendly gesture. A positive shift in the relation development between our countries would be introduction of entrance visa obtaining process immediately after landing, for example. Your government insists on such procedure for the Ukrainians arriving in Indonesia. However, how can we do it? You need to arrange an intergovernmental commission and discuss this issue. Such things have to be reciprocal; it is one of the important issues that need to be carefully analyzed. I am sure, one day we will be able to reach this level of relations between Ukraine and Indonesia.

– Mrs. Ambassador, you are one of the few women who hold the position of Ambassador. Please tell us about the difficulties and joys of your work.

– It is very active and dynamic area of operation and I like it. Ambassador's or diplomatic occupation requires such behavior that would help to gain understanding with people from different countries. We must not be selfish, on the contrary, we should adapt to make more and to achieve the duly level of cooperation between the countries. Formerly people considered the diplomatic world was the operation area for men, but now it is not so. Women became professionals. In Indonesia, the Minister for Foreign Affairs provides equal quotas for diplomatic services to men and women. Regardless of gender, a person may get occupation in the Ministry of Foreign Affairs of Indonesia.

– *It is the feature of considerable development of democracy; after all, Indonesia is a Muslim country that gives ample opportunities for women to participate in social life.*

– Yes, I would like to quote the words of Mrs. Hilary Clinton: «If you want to see democracy, modernity and Islam in one place, go to Indonesia». This is a very correct expression. We are modern people, and although the majority of our population practices Islam, it does not mean there is no place for the other religions in our country; we are open to other world outlooks. That is why we are a good example of ethnic, religious and national diversity. I see the same in Ukraine; it is a very open and bright country. People in Ukraine and Indonesia respect democracy; that is exactly why I am confident in successful cooperation between our countries based on similar features of our nations.

– *You hold position of Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Indonesia in Ukraine since 2009, what do you think is the major achievement in the development of Ukrainian-Indonesian relations within these years?*

– We have good relations. There is no problem in political sphere. We have sizeable projects in economic sphere. Indonesia is the second largest country after Russia in the Eastern Europe. Our turnover reached over \$1 billion USD. Your government should understand that Indonesia is a large potential for Ukraine, while your country creates in its turn great potential for Indonesia. We communicate this confidence every time, since information about mutual opportunities is sometimes limited. Therefore we always tried to increase Ukrainians' awareness about mutual opportunities of our countries. It is essential to work carefully in this direction and strengthen relations between Indonesia and Ukraine.

– *Ukrainian businesspersons cooperate with Indonesia mostly in metallurgical, mining and some other industries. Which sectors except pharmaceuticals, already mentioned by you, could be interesting for Indonesian investors?*

– Defense-oriented industry. We have proposed the idea to expand the scope of cooperation and establish strategic partnership in defense area; I told your Minister of Defense about this idea and reported to Minister of Defense of Indonesia. Ministers of both countries liked the plan and we hope to implement it in the short term. Unfortunately, soon my mission in Ukraine will be over and I'll return home, but I will request my successor to trace the further development of this issue, because this partnership is very promising.

Collaboration with the Antonov plant is also interesting for Indonesia. Next week a group of our companies arrives to negotiate and find opportunities for buying airplanes manufactured by the Antonov plant. I hope this meeting will be well organized and have positive outcome. Indonesia shows keen interest in the Ukrainian military equipment. Formerly Indonesia always bought such equipment from Eastern European countries: Ukraine and Russia.

– *Hope your stay in Ukraine was pleasant.*

– Well, it was good experience for me and good opportunity to introduce my country. Of course, my predecessors, and they were four, also did the same, but I had to follow guidelines they left me and I hope I succeeded. The greatest joy that I can share with you, talking about my mission here, is that I was able to convince two Presidents of Ukraine – Viktor Yushchenko and Viktor Yanukovich – to represent your country in Indonesia at the ambassadorial level. And it was done last April when Volodymyr Pahil' became Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Ukraine to Indonesia. This creates even more opportunities to us for the development of fruitful cooperation in the political, economic, social and cultural spheres, and of course, cooperation of our countries in the defense industry, which is very important.

– *Thank you Mrs. Ambassador.*

– Thank you for the opportunity to talk about bilateral relations between our countries. I hope that the scope and possibilities of our cooperation will increase in the future and our nations become closer. We have huge potential, do not forget about it, our country is ready to cooperate, so once again thank you for the opportunity to remind of it. It was nice to talk to you about these important things pertaining to the development of relations between Ukraine and Indonesia.

Interviewed by **Anna Kostyuchenko**,
link lady of the «Diplomatic Ukraine» Program